

اصول فقه بحثلریندن «خذ ما خالف العامه» قاعدهسی

بعضی مذهبلر قیاس و یا استحسان اساسیندا حکم ائیلر دیلر و اونلارین دلیل لری قرآندان و سنتدن اعم اولوردو. بونا گوره اونلارا «عامه» و یا «أعمی» دئییلریدی. بو باره ده بیر سئری بحثلر وار کی خدکتیزه تقدیم اولور:

بعضی مذهبلر قیاس و یا استحسان اساسیندا حکم ائیلر دیلر و اونلارین دلیل لری قرآندان و سنتدن اعم اولوردو. بونا گوره اونلارا «عامه» و یا «أعمی» دئییلریدی. بو باره ده بیر سئری بحثلر وار کی خدکتیزه تقدیم اولور:

اصولدا «خذ ما خالف العامه» قاعدهسی آدیندا بیر قاعده وار کی دئیر: «عامه اینن مخالف اولانی قبول ائله». بو قاعده وحدتین مخالفلرینه ال یئری اولوب. اونلارین نظرینه گوره بیزیم سئری لرینن مشترک وجهه میز یوخدور و بو مسأله یه بو قاعده نی دلیل گتیریرلر. آما حق بودور کی بو قاعده هر یئرده جاری اولسایدی بیزیم سئری لرینن هئج مشترک اعتقادیمیز اولمامالی ایدی. بیر حالداکی مسأله لرین یوزده 80-ندا اونلارینا مشترکوق.

معصوم اماملاردان (ع) ایکی روایتین آراسیندا قالساق کی گوره سن هانسیسی دوز و عمل ائله مه لیدیر. اولده اونو قرآنا سونرا سنته عرضه ائلیه جیوق سونرا حدیث راویلرینی بررسلیق ائلیه جیوق. بونلارین هامیسینی بررسلیق ائندن سونرا کی هئج ترجیحی دلیل ال تاہمادوق اوندا «خذ ما خالف العامه» قاعده سینه عمل ائلیه جیوق. «الرسال، سید روح الله موسوی خمینی، ج ۲، ص ۸۲» هابله «وسائل الشیعه، کتاب القضاء، ابواب صفات قاضی دن دوققوزونجو باب، روایت ۲۲»

بیر آیری مسأله ده وار بو کی: اولاد بیلر امام صادق (ع) بیر سئری مسأله لری مخاطب اینن متناسب بیان ائله میس اولسون. مثلاً سوآل سوروشان کوفه لی اولاندا، مولا اوز نظرین یوخ بلکه کوفه فقیه لری نین نظر لرینی اونا بو یوروب. بونلار مداراتی تقیه یه گوره دیر. البته بیر سئری موردلر ده خوفی تقیه بو ایشه سبب اولوب. آما اماملاری بوتون موردلر ده خوفی تقیه یه اساساً جواب و تردیقلارینی ادعا ائله ماق دوز دئیل.

بیر آیری مسأله ده وار کی بعضی مذهبلر قیاس و یا استحسان اساسیندا حکم وئیردیلر (و اونلارین دلیل لری قرآندان و سنتدن اعم ایدی و اونا گوره اونلارا «عامه» و یا «أعمی» دئییلرلر) و حقیقتده «خذ ما خالف العامه» قاعده سی قیاس اساسیندا اولان حکملرین مخالفینه اشاره ائلیر نه سئری لرین حکمونون خلافینا اولان حکملر.

بیلیمگیز یاخجیدیر کی بو مسأله شافعی مذهبنده ده وار. شافعی بؤیوک لریندن اولان ابو حامد اسفراینی دئیر: «شافعی دن ایکی فرقلی سؤز نقل اولان زمان اول قرآنا سونرا متواتر سنته و نهایتده ابوحنیفه یه مخالفی اولان ارجحدیر. جمع الجوامع و شرحه، ج ۲، ص ۲۲۸، ط ۱۳۷۸»

لینک مطلب در سایت : <http://torki.tebyan-tabriz.ir/?MID=21&Type=News&id=958>